

lučujícím trestné vědomí obžalovaného, namítá zmateční stížnost pouze s hlediska čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že k odsouzení podle §u 491 tr. zák. stačí i zaviněná nevědomost o trestném obsahu, poněvadž prý, kdo se uvolí přečísti resoluci na veřejné schůzi, přejímá tím na sebe plnou zodpovědnost za to, co čte. Tento náhled nemá však v zákoně opory, poněvadž k trestnosti veřejného tupení podle §u 491 tr. zák. po stránce subjektivní se vyhledává — jak vychází ze znění tohoto ustanovení zcela nepochybně —, aby pachatel vinil druhého z opovržlivých vlastností nebo opovržlivého smýšlení úmyslně nebo aspoň vědomě. Vědomí obžalovaného o urážlivém obsahu resoluce však nalézací soud v projednávaném případě výslovně vyloučil a své přesvědčení v tom směru náležitě odůvodnil. Poněvadž zmateční stížnost proti němu nebrojí žádným z formálních zmatků čís. 5 §u 281 tr., jest zrušovací soud vázán formálně bezvadným zjištěním prvního soudu o otázce skutkové a musí je vzít za základ svého rozhodnutí. Neodůvodněnou v tomto směru zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 2070.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pod skutkovou podstatu §u 18 čís. 1 zákona spadá rozšiřování nepravdivé zprávy bez ohledu na to, zda jedná pachatel z vlastního popudu, či na žádost nebo z příkazu osoby třetí.

Odevzdání závadných letáků poštovní dopravě jest činem ke skutečnému vykonání vedoucím ve smyslu §u 8 tr. zák.

Obava před ztrátou existence neodpovídá zákonnému pojmu neodolatelného donucení ve smyslu §u 2 písm. g) tr. zák.

(Rozh. ze dne 2. září 1925, Zm I 351/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 19. března 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle §u 8 tr. zák. a § 18 čís. 1 zák. ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. a přestupkem podle §§ů 487, 488, 491 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863.

Důvody:

Zmateční stížnost, nečiníc námitek proti odsuzujícímu výroku pro přestupek §§ů 487, 488, 491 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, uplatňuje proti odsouzení stěžovatelovu pro přestupek §§ů 8 tr. zák. a §u 18 čís. 1 zák. na ochranu republiky věcně (bez číselného označení), důvody zmatečnosti čís. 9 a), b) §u 281 tr. ř. Oba neprávem. Onen zmatek (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) shledává v tom, že první soud nesprávně podřadil zjištěnou činnost obžalovaného pod ustanovení §u 8 tr. zák. a §u 18 čís. 1 zák. na ochr. rep., ježto prý pouhé provedení příkazu komunistické strany, by obžalovaný rozdělil letáky organisacím, nestačí naplniti pojem pokusu šíření nepravdivých zpráv, i když stěžovatel připouští, že si leták dříve přečetl

(a proti právní kvalifikaci jeho obsahu ničeho nenamítá). Obžalovaný má za to, že nepředsevzal samostatné trestné činnosti, nýbrž jednal jako pouhý zřízenec strany nebo posel, jako nástroj cizí vůle. Poněvadž mimo to neuposlechnutí rozkazu by pro něho znamenalo ztrátu existence, jednal prý z neodolateného donucení (čís. 9 b) Šu 281 tr. ř.). Avšak v onom směru přehlíží zmatečnī stížnost, že trestní sankci podle Šu 18 čís. 1 zák. na ochr. rep. podléhá každý, kdo rozšiřuje (nebo jinak veřejně sděluje) nepravdivou zprávu za dalších předpokladů tam uvedených — bez ohledu na to, zda jedná z vlastního popudu, či na žádost nebo z příkazu osoby třetí. Nestačilo by ovšem, kdyby jednající vystupoval jako pouhý posel a vykonával slepě rozkazy třetí osoby jako nástroj cizí vůle, nemaje při tom úmyslu Šu 18 čís. 1 zákona. V tom případě zjistil napadený rozsudek, že obžalovaný, obdržev 11. srpna 1924 od výkoného výboru komunistické strany čsl. 720 kusů letáků, obsahujících notoricky nepravdivé, tendenční a štvavé zprávy o poměrech na Podkarpatské Rusi, jež dle svých zkušeností jako komunistický redaktor neměl důvodu pokládati za pravdivé, rozdělil zásilku — když si byl leták přečetl — na větší počet balíčků, jež opatřil adresami komunistických organizací p-ckého kraje, a odevzdal je poštovnímu úřadu v P. k další dopravě, že však bdělostí četnictva bylo doručení letáků adresátům zabráněno. Zjišťuje tedy první soud, že obžalovaný předsevzal úmyslně jednání, jímž měl se učiniti leták přístupným individuálně neobmezenému počtu osob, neboli, že se pokusil leták rozšiřovati, že však zamýšlené rozšíření nebylo dokonáno pro nahodilou překážku, se strany úřadů v to příšlou, tedy od vůle pachatelovy neodvislou. Poněvadž rozsudek zjišťuje formálně bezvadně i další náležitost subjektivní skutkové podstaty deliktu, že si byl obžalovaný vědom, že štvavými a tendenčními zprávami vážně znepokojí obyvatelstvo kraje, pro něž byl leták určen, jsou dány všechny zákonné předpoklady pro odsuzující výrok.

Tvrzení zmatečnī stížnosti, že obžalovaný jednal jako posel, nástroj cizí vůle, není vzato z obsahu rozsudku a nelze k němu přihlížeti. Provedení zmatku čís. 9 b) Šu 281 tr. ř. jest formálně pochybené, poněvadž rozsudek neobsahuje výroku o okolnosti, vylučující trestnost z důvodů Šu 2 písm. g) tr. zák., který by bylo lze s hlediska uplatňovaného zmatku přezkoumati. Soud neměl ani příčiny, zabývati se zjišťováním okolnosti, z níž zmatečnī stížnost dovozuje, že stěžovatel jednal z neodolateného donucení, poněvadž se obžalovaný takovým způsobem vůbec nehájil, nehledě ani k tomu, že obžalovaným tvrzená obava před ztrátou existence neodpovídá zákonnému pojmu neodolateného donucení ve smyslu Šu 2 písm. g) tr. zák.

Čís. 2071.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pod trestní sankci Šu 11 zákona spadají nejen urážlivé posuňky a nadávky, nýbrž všechny projevy, dotýkající se nepříznivě obecného vědomí vážnosti a úcty k presidentu republiky.

Spadá sem, odnesl-li kdo při oslavě od obrazu presidentova květiny se slovy, že jich je pro něho škoda.

(Rozh. ze dne 2. září 1925, Zm II 264/25.)